

SIKKERHETS DATABLAD

Utarbeidet av ALECTIA A/S

Utgivelsesdato: 8. juli 2015

Erstatter: -

Versjon: 1

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET**1.1. Produktidentifikator:**

Handelsnavn:

DANFAST® ANTRACIT**1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot:**

Anbefalt bruk:

Fugesand til fuging av fliser og belegg.

Bruk som frarådes:

Ingen.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:Dansand A/S, Lervejdal 8b, Addit, DK-8740 Brædstrup, Danmark,
Tel. 0045 86 82 58 11, Fax 0045 86 80 14 72, E-mail: info@dansand.dk
Morten Grundvad, Tel. 0045 87 20 65 30, E-Mail: mg@dansand.dk**1.4. Nødtelefonnummer:**

Ring Giftinformasjonen (Helsedirektoratet), telefon: 22 59 13 00 (døgnåpen) ved forgiftninger og forgiftningsfare.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen:**

CLP-klassifisering:

Eye Dam. 1; H318

2.2. Merkingselementer:**Inneholder:**

Portland sement.

Faresetninger:

Gir alvorlig øyeskade. (H318)

Sikkerhetssetninger:Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. (P101)
Oppbevares utilgjengelig for barn. (P102)
Benytt vernehansker /vernebriller/ansiktsskjerm. (P280)
VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Kontakt umiddelbart et GIFT-INFORMASJONS-SENTER eller lege. (P305+P351+P338+P310)**Tilleggsopplysninger på etiketten:**

Produktet inneholder mindre enn 2 mg løselig seksverdig krom pr. kg tørr sement. Denne grensen vil ikke bli overskredet i løpet av 18 måneder fra pakkedatoen på emballasjen ved tørr lagring i uåpnet emballasje.

**Farepiktogram
Varselord****FARE****2.3. Andre farer:**Støv kan irritere luftveiene. Kan virke irriterende på hud.
Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.2. Stoffblandinger:**

REACH reg.nr.	CAS-nr. EF-nr.	Kjemisk navn	CLP-klassifisering	Vekt %	Note:
-	14808-60-7 238-878-4	Kvarts, ikke respirabel	Ingen	> 85	13
-	65997-15-1 266-043-4	Portland sement	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3;H335	< 5	-
01-2119448725 -31	1344-09-8 215-687-4	Natriumsilikat	Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3;H335	< 4	-

Se avsnitt 16 for ordlyd av H-setninger

13) Stoff med administrativ norm.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

Innånding:	Søk frisk luft. Skyll eventuelt munnen med vann og puss nesen grundig.
Svelging:	Skyll straks munnen og drikk rikelig med vann. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege ved ubehag.
Hudkontakt:	Skyll med vann. Etter vasking smøres huden ev. med en fet krem. Ved utslett eller annen hudirritasjon: søk lege.
Øyekontakt:	Skyll straks med vann. Ikke gni øyet. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.
Forbrenning:	Ikke relevant.
Utfyllende opplysninger:	Når lege oppsøkes, vis dette sikkerhetsdatablad eller etiketten.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede: Kan gi alvorlig irritasjon/etseskader, smerter, tårer og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.
Støv kan irritere luftveiene.
Kan virke irriterende på huden.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig: Ingen spesiell, øyeblikkelig behandling er nødvendig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler: Egnede slokkingsmidler Uegnede slokkingsmidler	Produktet er ikke brennbar. Slokkingsmiddel velges i forhold til omgivende brann. Ingen.
5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen:	Ingen kjente.
5.3. Råd til brannmannskaper:	Brannsløkkingstiltak tilpasses omgivelsene. Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser, skal bruke selvforsynt åndedrettsvern og hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:	Bruk støvtette vernebriller dersom det er fare for støv i øynene. Bruk åndedrettsvern hvis det er fare for innånding av støv.
6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:	Søl må ikke komme ut i avløp eller vannveier.
6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing:	Søl feies sammen/samles opp til ev. gjenbruk eller overføres til egnede avfallsbeholdere. Unngå støvdannelse. Om nødvendig fuktes søl med vann.
6.4. Henvisning til andre avsnitt:	Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr. Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNDBLING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering:	Unngå innånding av støv. Unngå støvdannelse. Unngå kontakt med øynene og huden. Se avsnitt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr. Det skal være lett tilgang til vann og muligheter for øyeskylling. Bruk av produkt med overskredet lagringstid kan medføre økt fare for kromallergi.
7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:	Lagres tørt og i lukket emballasje. Åpnet emballasje må lukkes tett etter bruk, og produktet bør brukes opp så snart som mulig. Virkningen av kromatreduksjonsmiddelet vil avta ved lagring i fuktige omgivelser. Oppbevares utilgjengelig for barn. Ved tørr og kjølig oppbevaring i uåpnet originalemballasje er holdbarheten 18 måneder fra produksjonsdato.
7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r):	Se bruk - avsnitt 1.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere:

Grenseverdier:

Stoffnavn	CAS-nr.	Administrative normer	Anmerkninger
Kvarts, ikke respirabel	14808-60-7	0,3 mg/m ³ for α-kvarts, totalstøv 0,1 mg/m ³ for α-kvarts, respirabelt støv	K ⁷ K ⁷
Sjenerende støv	-	10 mg/m ³ for sjenerende støv, totalstøv 5 mg/m ³ for sjenerende støv, respirabelt støv	- -
Rettsgrunnlag:	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier, Desember 2011 med senere endringer.		
Anmerkninger:	K: Kjemikalier som skal betraktes som kreftfremkallende. ⁷ : Støv som inneholder α -kvarts, kristobalitt og/eller tridymitt vurderes ut fra summasjonsformel. Samtidig må verdiene for sjenerende støv overholdes.		
Målemetoder:	Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.		

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Sørg for god ventilasjon.
 Bruk personlig verneutstyr som angitt nedenfor.
 Vask hender før pauser, måltider, toalettbesøk, og etter endt arbeid. Bruk mild såpe og vann etterfulgt av fet fuktighetskrem.

Personlig verneutstyr:

Vern av øyne/ansikt: Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støv i øynene.

Hudvern: Hansker av plast eller gummi anbefales for å beskytte mot hudkontakt.

Åndedrettsvern: Bruk halv- eller helmaske med P2 eller P3 filter ved støvende arbeid.

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen: Ingen spesiell.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:**

Utseende:	Grovkornet materiale, koksgrå	Damptrykk:	Ikke relevant
Lukt:	Ingen.	Damp tetthet:	Ikke relevant
Lukterskel:	Ikke relevant	Relativ tetthet:	2,65 g/cm ³
pH:	Ca. 11 (100 g/l vand)	Løselighet:	Uløselig i vann
Smeltepunkt/frysepunkt:	1710 °C	Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	Ikke relevant
Startkokepunkt og kokeområde:	2230 °C	Selvantennings-temperatur:	Ikke relevant
Flammepunkt:	Ikke relevant	Nedbrytnings-temperatur:	Ikke relevant
Fordampningshastighet:	Ikke relevant	Viskositet:	Ikke relevant
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant	Eksplosjonsegenskaper:	Ikke eksplosivt
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense:	Ikke relevant	Oksidasjonsegenskaper:	Ikke oksiderende
9.2. Andre opplysninger:	Partikkelstørrelse > 0,005 mm.		

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet:	Ikke reaktivt.
10.2. Kjemisk stabilitet:	Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner:	Ingen risiko for farlige reaksjoner.
10.4. Forhold som skal unngås:	Unngå kontakt med vann og fuktighet under lagring.
10.5. Uforenlige materialer:	Hydrogenfluorid (flussyre).
10.6. Farlige nedbrytingsprodukter:	Ingen kjente.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger**

Akutt giftighet - oral:	Svelging av produktet kan gi irritasjon og ubehag. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt giftighet - dermal:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt giftighet - innånding:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Hudetsing/hudirritasjon:	Kan virke uttørkende/irriterende på hud. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Støv i øynene kan gi sterk svie/irritasjon og etseskader. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt:	Inngående sement er kromreduert. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skader på arvestoffet i kjønnseller:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kreftframkallende egenskap:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Reproduksjonstoksisitet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
STOT – enkeltexponering:	Innånding av støv kan irritere luftveiene. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
STOT – gjentatt eksponering:	Aktuell sand inneholder ikke respirabel krystallinsk kvarts. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Aspirasjonsfare:	Ingen fare.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kjente.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet:	Produktet er ikke biologisk nedbrytbart. Testdata foreligger ikke.
12.3. Bioakkumuleringsevne:	Bioakkumuleres ikke.
12.4. Mobilitet i jord:	Ubetydelig.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering:	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
12.6. Andre skadevirkninger:	Ingen.

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Ev. rester disponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter.

EAL-kode: *17 01 06 (blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer)

I herdet tilstand er produktet ikke farlig avfall.

EAL-kode: 17 01 07 (andre blandinger av betong, murstein, takstein og keramikk enn dem nevnt i 17 01 06)

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Produktet er ikke omfattet av reglene for farlig gods.

ADR/RID

14.1. FN-nummer	14.2. FN-forsendelsesnavn	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballasjegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre opplysninger
-	-	-	-	-	-

IMDG

14.1. FN-nummer	14.2. FN-forsendelsesnavn	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballasjegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre opplysninger
-	-	-	-	-	-

ADN

14.1. FN-nummer	14.2. FN-forsendelsesnavn	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballasjegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre opplysninger
-	-	-	-	-	-

IATA

14.1. FN-nummer	14.2. FN-forsendelsesnavn	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballasjegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre opplysninger
-	-	-	-	-	-

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk:

Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket:

Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen:

Ingen.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Endringer: 1. versjon: Ingen endringer.

Forkortelser: PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (Persistent, Bioaccumulative and Toxic).
vPvB: Veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende (very Persistent and very Bioaccumulative).
CLP: CLP forordningen (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging).
Skin Irrit.: Hudirritasjon.
Eye Dam.: Alvorlig øyeskade.
Eye Irrit.: Øyeirritasjon.
STOT SE: Giftvirkning på bestemte organer — enkelteksponering.

Metode til klassifisering: Beregning på grunnlag av farene ved de kjente bestanddelene.

H-setninger: H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Råd om opplæring: Ingen, men brukeren skal være instruert i arbeidets utførelse og kjenne innholdet av dette sikkerhetsdatabladet.

Andre opplysninger: Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet basert på informasjon fra leverandør om fysiske/kjemiske egenskaper og samtlige innholdsstoffer i produktet.

Ansvarlig for sikkerhetsdatabladet (e-post): Susanne Brandt Hansen (sbha@alectia.com).